

Teori- og metodefremstilling

Det er meget svært – for ikke at sige umuligt – at skrive en universitetsopgave uden brug af teorier og metoder.

I det følgende kan du læse lidt om, hvad teorier og metoder er, samt hvordan de bør præsenteres i en opgave.

Hvad er teori og hvad er metode?

Teori

En teori er et abstrakt udsagn om, hvordan noget forholder sig i praksis. Netop fordi teorien er et *udsagn*, er den ikke nødvendigvis sand – derfor vil en ægte teori altid kunne modsiges.

En teori kan danne baggrund for andre teorier eller tænkemåder, og den kan (men behøver ikke) være udgangspunkt for en eller flere metoder.

Metode

En metode er det redskab, hvormed man kan analysere sin empiri. En metode kan være alt fra kvantitativ metode til kulstof 14-metoden, men det kan også være analysemodeller som eks. aktantmodellen eller berettermodellen.

En metode udspringer som regel af en teori og kan derfor have til formål at bevise, at tingene hænger sådan sammen, som teorien foreslår det. Derfor er heller ikke metoder nødvendigvis sande eller altomfattende, men kan diskuteres.

Brug originalerne

Når du vælger teori og metode, så sørg altid for at gå direkte til originalkilden (eller en oversættelse heraf). Hvis der er tale om en specielt svær teori, kan det være udmærket at læse en andens udlægning af den (f.eks. i en lærebog) så du nemmere forstår den. Men i opgaven skal du altså bruge den originale tekst som udgangspunkt. Enhver udlægning er nemlig en tolkning, og tolkninger kan som bekendt variere fra person til person.

Du må dog gerne inddrage andres kommentarer til metoden/teorien som supplement til den originale tekst, hvis det kan bidrage til en relevant diskussion – men husk at angive kilder!

Hvordan præsenterer man teori og metode?

Der er to måder at gribe præsentationen af teori og metode an på:

- 1) I separate teori- og metodeafsnit i starten af opgaven.
- 2) Undervejs i opgaven efterhånden som teorierne/metoderne skal anvendes.

På de forskellige studier er der forskellige traditioner for, hvad man skal gøre. Derfor er det vigtigt, at du spørger din underviser/vejleder, hvad der gælder for dig.

Fordele og ulemper ved de to modeller

Fordelen ved model 1 er, at den giver overblik, samt at underviser/censor tydeligt kan se, om du har forstået teorien/metoden rigtigt.

Ulempen er, at det i analyseafsnittet kan være svært at få inddraget teori og metode uden at komme til at gentage sig selv, og at opgaven derfor sprogligt set ikke bliver så flydende.

Ved model 2 er fordelene, at du (stort set) undgår at gentage dig selv, fordi du først inddrager teori og metode dér, hvor det skal bruges. Samtidig gør det det nemmere at diskutere teoriernes/metodernes anvendelighed, fordi du kan hente argumenter direkte i din analyse.

Ulempen er, at det kan være svært at skabe overblik. Desuden kan det ske, at du ikke får introduceret en teori/metode grundigt nok – hvormed du risikerer, at underviser/censor er i tvivl om, hvor vidt du har forstået den rigtigt.

Begrund dit valg af teori og metode

Uanset hvordan du præsenterer din teori og metode, skal du huske at begrunde dine valg – herunder hvorfor teorierne/metoderne er specielt egnede i forhold til empirien og din tilgangsvinkel.

Husk også at forklare, hvordan teori og metode spiller sammen. Det kan være, de supplerer hinanden eller udfordrer hinanden,

eller det kan være, at én teori/metode egner sig bedst til en del af analysen, mens en anden egner sig bedst til en anden del.

***OBS:** En opgave er ikke en opvisning i at bruge så mange teorier og metoder som muligt, men handler om at vise, at du kan behandle din empiri med de redskaber, der er mest egnede.*

At diskutere med teorier og metoder

Du må gerne diskutere både teorier og metoder, hvis det er relevant for din opgave.

En diskussion kan bestå i at sammenligne teorien/metoden med andre teorier/metoder eller med andre teoretikers holdninger til den. Du må selvfølgelig også inddrage dine egne (sagligt begrundede) synspunkter, ligesom det til en vis grad er tilladt at nuancere en teori eller metode så den er mere anvendelig i forhold til empirien.

HUSK DOG ALTID at angive tydeligt, hvad der hører til den originale teori/metode, og hvad der er din eller andres mening.¹

---

¹ Se også handout om litteraturhenvisninger:
http://www.sdu.dk/~media/Files/Om_SDU/Institutter/Ifki/Akademisk_Skriftlighed/Materialer/Handout/Litteraturhenvisninger.ashx